

XXXIV. Euharistijski Svjetski Kongres u Budimpešti

25 — 29 svibnja 1938.

Iza euharistijskih svjetskih kongresa u Chicagu, Sydneyu, Kartagi, Dublinu, Buenos Airesu i Manili slijedeći kongres, koji će se održati u svibnju 1938, bit će napokon opet na evropskom tlu. To je, nema sumnje, velika radost za katolike Evrope, jer će opet slaviti kongres u svojoj blizini i moći će na njemu sudjelovati a da ne gube odviše vremena i bez prevelikih troškova. Zadnji euharistijski kongres na evropskom kontinentu održan je u Amsterdamu g. 1924.

Svjetski euhar. kongresi započeli su skromno, a onda su se pomalo razvijali do manifestacija katoličkoga vjerskoga veselja i oduševljenja, sa uvijek većim i dubljim dojmovima. Ujedno su u zadnje vrijeme postali očito misijskim sredstvima u zemljama, gdje je kat. Crkva brojčano još slaba ili gdje se činilo, da je u ovom razvitku nazadovala. Misijska misao na euharistijskom kongresu, njezina prikladnost da bude sredstvo od silne propagandističke moći, postaje sada nažalost i u novopoganskoj Evropi savremenom. Svrha će stoga slijedećih svjetskih euh. kongresa biti dvostruka: vjersko oduševljenje i produbljenje iznutra i neustrašivo ispovjedanje na vani.

ZNAČENJE EUH. KONGRESA

Pogibelj, koja nam prijeti od ratobornog bezboštva, što neprestano nadire svojom organizovanom propagandom kao i sve veći otpad masa i velike javnosti od živoga kršćanstva, sile nas doslovno, da iskoristimo svaku zgodu, kako bismo u vjernika vjeru obnovili i učvrstili a izgubljene i one koji su postali indiferentni prema vjeri — natrag privukli.

Dade li se sada jedan svjetski euh. kongres uspješno održati u smislu tih dvaju ciljeva? Odgovor ovisi o tome, kako mi shvaćamo sam euharistijski kongres. Organizujemo li mi euh. kongres samo kao jednu vanjsku, prelaznu, ma kako sjajnu vjersku manifestaciju, tek kao jedno svečano prikazivanje naših vjerskih udruženja i ustanova, sa proce-

sijama i izjavama masa, sa govorima i liturgijskim izlozbama, možemo i time dakako mnogo postići. U mnogom ćemo pogledu smjeti ipak posumnjati u trajno i uspješno njegovo djelovanje. K tomu se tu krije, kako je nedavno izjavio Papi-ni, i opasnost neke samoobrane; po tim naime svečanostima i masama izgubimo lako oko, *te ne znamo što je već polučeno i što nam još treba*. Osobito pak kod takvog kongresa mora čovjek posumnjati u osvajalačku silu na vani. No ako shvatimo svjetski euh. kongres kao prigodu da nanovo i duboko utvrdimo apologetske temelje vjere u Euharistiju i nadnaravnost, u Krista i Crkvu te ih učinimo sposobnima da se opiru protuslovlju, izrugivanju i nerazumijevanju protivnika i da ujedno potaknemo najširu javnost da se približi kršćanskoj misli za prikazivanje krasnih vrednota, što se nalaze u našoj euharistijskoj nauci, da upravo prisilimo tu javnost da sluša i razmišlja, možda ne samo u zemlji, gdje se održaje kongres, nego i po čitavom kršćanskom svijetu, i to ne samo kroz par dana nego kroz čitavu kongresnu godinu, onda se smijemo nadati, da će svjetski euh. kongres postati djelom od najveće važnosti, gotovo bih rekao od historijskog značenja u Crkvi i to u međunarodnom opsegu.

Želimo li slijedeći euh. kongres održati u tom smislu moramo prije svega potanko izraditi plan rada, točno srediti ciljeve, sredstva, način rada i radne sile, da bude kongres doista kao jedno svjetsko euharistijsko gibanje, sposobno da svuda probije!

USAVRŠITI METODE

Zbog spomenutog razloga morat će se dosad običajni program na budućem euh. kongresu u trostrukom smjeru znatno proširiti: *vremenski, prostorno i pojmovno*.

Vremenski: Kongres ne smije trajati samo 4—5 dana s jednim sapetim programom o euharistijskim svečanostima, nego kroz čitavu godinu, da tako bude dovoljno vremena, da se rad produbi i proširi u apologetskom utemeljivanju i u asketskom, propagandističkom i umjetničkom iskorišćivanju euharistijske misli. Sami pak dani kongresa bili bi onda samo kao završetak euharistijske godine. U svakom gradu i na svakom selu, ponajprije u zemlji kongresa, ali onda i drugdje po mogućnosti, morao bi za mjesne kongresne godine biti organiziran čitav niz euharistijskih priredbi: posebno za djecu, onda za mladež, žene, muževe; apologetskog teološkog ili drugog kojeg sadržaja. Također bi tu uvelike

mogle pomoći konferencije, listovi, plakati, vjerske svečanosti i euharistijski dani.

Prostorno: Ovaj put ne smije biti kongres samo u jednoj zemlji i u jednom glavnom gradu; on mora biti doista u tom smislu riječi internacionalan, da on u nekom pogledu povuče cijeli katol. svijet u svoju sferu gibanja. A to se može bez poteškoća izvesti u današnje vrijeme, kad imamo radio i tako savršena saobraćajna sredstva.

Mi moramo katolike čitavoga svijeta, a prije svega evropske katolike, pozvati da i kod kuće učestvuju na našoj euhar. godini i da sudjeluju kod glavnih momenata euharistijskih priredbi tijekom euhar. godine. Posvuda, a ne samo u zemlji kongresa, moramo slaviti euh. svetkovine sa generalnim sv. Pričestima, a kroz godinu bi se morale izmjenjivati euh. nedjelje sa apologetskim i umjetničkim priredbama za propagandu. A na koncu kongresne godine neka kod zaključne priredbe u Budimpešti, pojedine zemlje, bar u Evropi, preko radija priključe se svečanom poklonu pred Presv. Sakramentom i pred Poslanikom sv. Oca, a nato neka isto tako preko radija slušaju konačni govor sv. Oca iz Vatikana i prime njegov blagoslov.

Napokon se mora svjetskom euh. kongresu njegov program proširiti i s obzirom na njegov *pojmovni* sadržaj. Uz običajno asketsko-religiozno i moralno oživljavanje euharistijske revnosti u vjernika, mora euh. kongres svijesno i metodički ići za tim da udovolji potrebi vremena i da računa u velikoj mjeri sa sukobima s boljševizmom, sa oslabljenom vjerom masa i otpadom nebrojenih od Krista. Prema tomu trebamo nastojati da se kod te prilike katolici tako apologetski utvrde, da budu ne samo nutarnje jaki, nego da budu ujedno hrabri i sposobni braniči i zastupnici našega vjerovanja: vjere u Boga, u Krista, Crvu i Euharistiju. No kongresna godina mora zauzeti novo stanovište i prema onima, koji su se otuđili kao prema široj javnosti. Mi moramo razmišljati kojim bismo putevima unijeli naše euharistijske misli u širu javnost. Novim jezikom, kojim mi te ideje iznosimo, moramo upravo zapanjiti ovaj svijet, što nam se duševno tako otudio; sa snagom duha i riječi moramo prikazati sv. Euharistiju kao veliko riješenje individualnih, socijalnih, narodnih i međunarodnih napetosti. Mi moramo radosno i svijesno naglašivati uzvišenost vjere, koja hoće da čudom ljubavi izbavi čovjeka i usred tog svijeta pocijepanoga od mržnje i svada propovijeda najviši simbol ljubavi: jedinstvo i bratstvo; bratimljenje Boga sa čovjekom.

VEZ LJUBAVI

Vinculum caritatis, to mora biti lozinka budućeg euhar. kongresa — krasan i posve suvremeni program. Lozinka je to, koja će znati bolje nego ikoja druga riječ da poveže razdvojena i otuđena srca. Euharistija kao »vez ljubavi«, koja pomiruje sve protivnosti i veže ljude kao braću bez obzira na razlike u jeziku, zemlji, političkim i gospodarskim interesima, koja pače stavlja čovjeka u rodbinstvo sa samim Bogom. Mi hoćemo da pokažemo uzvišenost naše priredbe: veliki povratak i samoosvješćenje svijeta, što se dosada bio podavao mržnji, onda duga i trajna radosna svečanost zbog toga, što smijemo preko Euharistije biti dionici najvećih dobara. Katolici svih zemalja i jezika hoće da jednom u zajedničkom oduševljenju slave svoju sreću, što imadu Krista u svojoj sredini; hoće da sreću i skupocjenu dragocjenost Euharistije pokažu bezvjerskom svijetu, svijetu koji ne pozna ljubavi.

Prema tome bi Euh. Kongres bio doista kroz čitavu godinu kao međunarodna propagandistička križarska vojna protiv bezboštva, nerazumijevanja i ravnodušnosti, a napose protiv boljševizma i ateizma.

Nije to nikako pretjerani optimizam, ako se uzme u obzir, da iz jednog takvog kongresa moraju u svim zemljama uroditi divni plodovi nutarnje obnove i apostolske ekspanzivnosti.

Budimpešta

Adalbert Bangha D. I.